

GEZ
(REJ)

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

K O Ł O B R Z E G

1. Nazwa

KAMIENICA - ELEWACJA

2. Czas powstania

ok. 1910 r.
(secesja)

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok ogólny fasady (elewacja zachodnia) budynku

Elewacja tylna, podwórzowa (wschodnia)

Fasada, fragment wystroju architektonicznego

4. Adres (ulica, nr posesji)

Kołobrzeg
ul. Graniczna 4
p-ta 78-100
nr dz. 187/25, obr. 12

5. Przynależność administracyjna

województwo **zachodniopomorskie**

powiat **kołobrzeski**

gmina **Miasto Kołobrzeg**

6. Formy ochrony

rejestr zabytków:

A-1075* (dawny numer 1240)
decyzja z dn. **22.09.1993 r.**

* przepisany do księgi rejestru woj. zachodniopomorskiego pod nr A-1075 zawiadomieniem ZWKZ z dn. 13.04.2012 r. jako:
elewacje kamienicy mieszkalnej (...) ochroną obejmuje się elewację od strony ul. Granicznej oraz elewację od strony podwórza

Inne:

Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków
na podstawie Zarządzenia Nr 87/14
Prezydenta Miasta Kołobrzeg
z dn. 21.10.2014 r.
(aktualizacja: zarządzenie nr 101/22
z dn. 26.08.2022 r.)

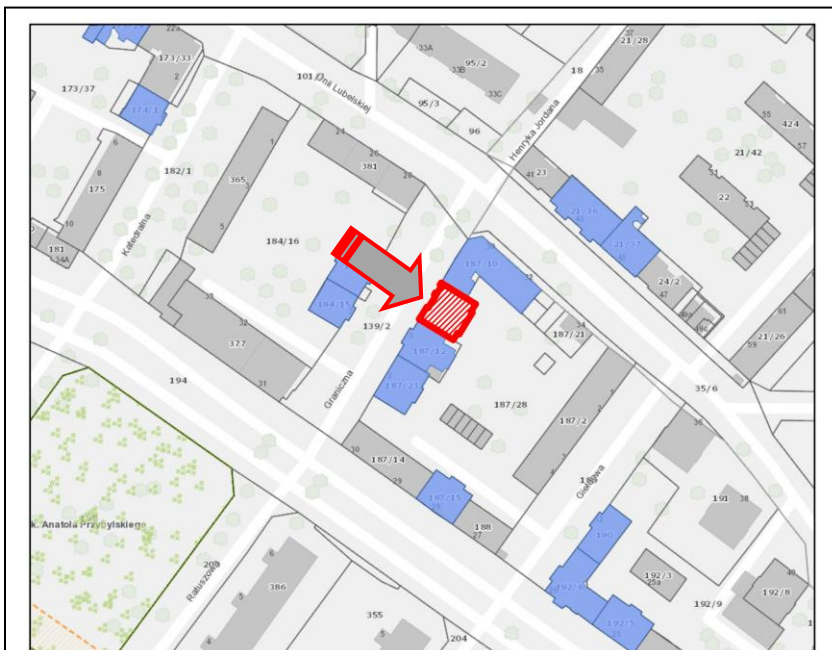
8. Historia, opis i wartości

Kamienica mieszkalna wybudowana została ok. 1910 r., na północ od Starego Miasta, na nowowytoczonych (po likwidacji twierdzy w 1872 r.) kwartałach zabudowy mieszkalnej. Do dziś pełni pierwotną funkcję, współcześnie zmodernizowana.

Budynek wymurowano z cegły na prostokątnym obrysie z nieznacznie zryzalitowaną częścią środkową elewacji tylnej. Bryła prostopadłościenna, otynkowana, cztero-kondygnacyjowa, przekryta jest dachem dwuspadowym, ze szczytem i dwiema facjatkami w połaci frontowej. Fasada (zachodnia), sześćoosiowa (w przyziemiu pięćoosiowa) z oryginalnym układem kompozycyjnym, podziałami i wystrojem stiukowym o secesyjnych motywach roślinno-geometrycznych i antropomorficznych. Część środkowa akcentowana jest trójbocznym wykuszem, powiązany z bocznymi balkonami (w dwóch kondygnacjach). Wykusz wieńczy taras balkonowy, od frontu ujęty ozdobnie kutą, ażurową balustradą, bo bokach ograniczony spływami wolutowymi. Parter boniowany, artykułowany półkolistymi łukami (zróżnicowanymi w świetle), wspartymi na filarach i kolumnie z gzymsami impostowymi. Zachowana secesyjna stolarka drzwi głównych. Elewacja tylna siedmioosiowa, z pięćoosiowym ryzalitem pośrodku. W całości otynkowana, bez zdobień.

Budynek jest przykładem kamienicy czynszowej z pocz. XX w., o charakterystycznej dla secesji ornamentyce fasady (z elementami eklektyzmu), wysokiej wartości artystycznej i historycznej.

Mapy / ikonografia

Kołobrzeg, ul. Graniczna 4 - kamienica: <https://mapy.gis.kolobrzeg.pl/>

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Ogólny stan zachowania – dobry; obiekt po remoncie i modernizacji, zachowana oryginalna forma fasady z elementami architektonicznymi i secesyjnym wystrojem tynkarskim. Stolarki okien współczesne o ujednoliconych podziałach. Miejscami widoczne nieznaczne zniszczenia i zawilgocenia tynków.

Wnioski i zalecenia konserwatorskie:

- wszelkie prace budowlano-konserwatorskie winny być **uzgadniane** z MKZ w Kołobrzegu. **Obowiązuje zachowanie:**

historycznej bryły, kompozycji i podziałów elewacji frontowej i tylnej, wraz z detalami wystroju architektonicznego, oryginalnych stolarek (okiennych, drzwiowych, balustrad schodów); w przypadku zniszczenia historycznej formy, przy wymianie wskazane jest odtworzenie pierwotnego kształtu i podziałów

Oprac.: K. Wójcik, K. Tymbariski

10. Wykonanie karty
(autor, data i podpis)

**Biuro Dokumentacji Zabytków
w Szczecinie**
Maria Witek
10.2024

11. Zatwierdzenie karty
(podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

* dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków